

SLOVENSKI NAROD.

Izda vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Hrvatsko vseučilišče in Slovenci.

Kakor smo v zadnjih dveh brojih našega lista povedali, otvorjeno je bilo v Zagrebu vseučilišče in prisotni so bili tudi Slovenci in bili so srčno sprejeti. Ideja, da smo s Hrvati en narod, da moramo mi vsakako težiti, da se v bodoče, kadar bodo razmere ugodnejše, zedinimo s Hrvati, ter da za to prej narod pripravljamo, — ta je pri nas uže dalje časa njegovana in trdno vsajena v srca vseh Slovencev, ki mislijo o bodočnosti svojega roda. Baš pri tej priliki otvorja zagrebskega vseučilišča smo z veseljem opazili, da ta ideja tudi mej Hrvatje vedno več tal pridobiva. Tudi Hrvatje izpoznavaajo kakor mi, da kot mali narod ne morejo na pr. literature imeti, katera bi bila vredna vseučilišča; in velika dostojna literatura je podlaga narodne velikosti. Za to nas Hrvatje trebajo kakor mi njih. Osobito ker se Srbi tako čudno, tako nam nerazumljivo protivniško nasproti Hrvatom vedó, bode poslednjim sukurs tako žilavega in delavnega naroda kakor je naš slovenski, sigurno ljub. Da smo mi pripravljeni s časom popustiti v vseh veliko-literarnih stvareh svoje narečje in poprijeti se hrvatsko-srbskega, to smo uže mnogopot izrekli. Istina pak je, da predno nismo politično zblíženi, bode tudi jezikovo zedinjenje neizvrljivo ostalo. Pripravljati se na to pač moremo in se tudi pripravljamo. Hrvatje sami nam dajo svedočbo, da je naše pisanje od denes njim vse bolj razumljivejše, nego slovenska pisava pred desetimi leti. A še mnogo več, nego mi s peresom more storiti neposredna dotika, v katero bi prišla naša odrasla mladina z jezikom, narodom in slovstvom hrvatskim, in to na hrvatski univerzi.

Ali pa bode to mogoče? Žalibog, da

nam je ves čas slavljenja veselje kalila misel, da denašnje razpolovljenje države v Cis- in Translajtanijo državopravno čini Hrvatsko za nas inostransko ali tujo deželo. Kakor doktorski diplom v Pešti dobljeni pri nas ne veljajo nič, tako bode zagrebske univerze izpit pri nas neveljaven. Peštanski doktor pri nas ne more advokat biti, tako tudi v Zagrebu izštudiranemu filozofu ne bode cislajtanska vlada pri nas profesorske službe dati hotela, niti absolviranemu juristu avskultantstva pri naših sodiščih dala. Od kar je dualizem v monarhiji, je namreč Pešta in Zagreb za nas „ausland“. To isto velja za Dalmatince in Istrane, ki so Hrvatom po jeziku še bližji nego mi. Uže zdaj vemo za roditelje, ki bi svoje sinove rajši v Zagreb poslali, nego v Beč ali Gradec ali oni premislek jih bode zadrževal.

Trebalo bode torej, da hrvatska vlada in naši slovenski kakor dalmatinski državni poslanci vse poskušajo, da se ta nedostatek odpravi, resp. da se zagrebske univerze diplom in izpiti tudi za Slovenijo, Istro in Dalmacijo kot veljavni proglasijo. Hrvatski vladi bode gotovo na tem ležeče, da je univerza dobro obiskana torej bode sigurno vse storila kar je v njeni moči, in Nj. veličanstvo cesar Franc Josip, čegar ime zagrebsko vseučilišče nosi, bode gotovo skrbel zanj in odpravil te zavire njegovega razvoja. Naši slovenski poslanci pak naj izvole sami preudariti in skleniti po kakem načinu v tej zadevi mogó oni svojo besedo in priprošnjo založiti, da želja našega naroda v tem na javno pride in se usliši.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. oktobra.

Državnega zbora odsek za pregledanje in poročanje o proračunu je raz-

delil uže posamezne točke budgete na posamezne poročevalce. Kakor brž bodo le-ti z delom gotovi bode odsek imel vsak dan skupne seje, da se rešenja proračunov čem brž izvrši, pravijo da pred božičem. Da bode obilo debate to je gotovo. Tudi naši slovenski poslanci bode pri proračunu imeli priliko govoriti o težavah, ki naš narod teró, o krivicah, ki se nam gode pri uradih in zavodih, za katere davke plačujemo. In sigurno bodo baš naše stranke poslanci tudi oglasili se.

Ministra **Stremajerja** so 21. t. m. dunajski študentje, okolo 800 jih je bilo, pri instalaciji novega rektorja z velikim sikanjem in „preat“-klici iz sobane spremili. Povod temu je znani ondandnji Stremajerjev ukaz, naj profesorji bolj strogo s študenti postopajo.

Mladočeška svobodomiselná stranka napreduje in raste. V Karlinu, kjer lani pri zadnji volitvi niso Mladočehi nobenega glasu imeli, voljen je dr. Trojan, katerega so staročeški listi najbolj napadali. V Smihovu so imeli svobodomiselní letos za 90, v selčanskem okraji za 34, v Horici za 27, v Chrudimu za 28, v Pisku za 50, v Rodnici za 31 glasov več, nego lani. Iz tega sklepajo „Narodni Listy“, da njihova stranka napreduje, „strana svobodomislna žije a roste, my — jame a budeme“.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** se poroča, da se Avstrija, Nemčija in Rusija pogajajo s Turčijo, naj dovoli, da trgovinske pogodbe naredi z Rumunijo, vendar ne kaže nobeno znamenje, da bi vlasti to storile brez dovoljenja Turčije.

Iz **Španije** se dementira novica, da bi bili republikanci dopisnika Newyorskkih Times ustrelili. — K notranjim razporom mej Karlisti prihaja še razpor don Karlosa s svojim bratom don Alfonsom, katerega je prvi odstavil od komande in ga nadomestil z nekim Rada.

Nemški državni zbor v Berlinu se snide 29. okt. Posvetoval se bode o državnem proračunu in o pravnih postavah. — Animovo civilno tožbo je berlinska mestna

Listek.

Pisma iz Italije.

I.

Benetke.

Kaj ne Libera, ti ljubeznjivi moj angelj, uže čakaš dneve in dneve belega lista od južne strani iz srečne, prekrasne Italije. Kako mi je obetal, kako zagotavljal tist zadnji večer, ko sva se sprehajala po rumenem ljubljanskem polji z roko v roci, da ostane njegovo srce vedno v domovji, da mi ostane zvest — in zdaj me je uže pozabil — —? Slišim te govoriti preljubno moje dete, te besede in uže dviguješ prebelo roko in mi groziš: „Nikdar ti ne odpustim, da me tako trpinčiš.“ — Žensko srce je nježno kot vijolica in pohlevno, kot jagnje — tega sem prepričan posebno o tvojem, toraj upam milosti mojej pregrehi.

Ali se še spominjaš draga Libera, ko sva slonela v hladnih poletnih večerih na klopi pod širokovejato lipo v vašem vrtu in prebirala globoko čuteče Heinejeve pesni med katerimi ti je dopadala posebno ista, ki pravi:

„Es fällt ein stern hinunter
Aus seiner funkelnden höh',
Das ist der stern der liebe
Den ich dort fallen seh'.“

in sem ti jo moral tolikokrat ponavljati, da si jo znala iz pameti. Jaz sem ti gledal zamaknen v žarni obraz, ko si deklamovala s sladko donečim glasom prekrasne besede nesmrtnega pesnika v tiho noč, a globokega čuta, ki veje v tej pesmi nijsem razumel, nijsem mogel razumeti.

Še le zdaj, ko živim v naročji krasne Italije, v zibeli umetnosti in lepote, te umejem draga Libera, te cenim neumrlí Heine.

Nocoj je krasna noč. Bledi mesec sije tako milo in poljublja s svojimi žarki italijanske nižave. Milijonov zvezd se utrinja v globini adrijanskega morja in nočna sapica giblje lahno čolne v beneškej luki. Tudi jaz hitim iz šumečega mesta oprostiti se njegove sijajnosti, izvedrit v nočnej tihoti veselja trudnega duha.

Siv čolnar temnega obraza sloni ob bregu oprt v grčevo veslo in globoko vtopljen, kakor bi premišljal slavo nekdanjih Benečanov po uničenji grškega kraljestva, junaški boj z Genevci in bi posled zopet točil grenko solzo nad krutim polumesecem, ki je pokopal benečansko slavo, potopil njegovo neizmerno bogastvo. Primem ga za roko in izdramim iz zamišljenosti. Zgane se, in zamrmra z nekako temnim glasom in navadnim ogovorom: „comandi signori“, ter mi potem poda roko naj stopim v njegov čoln.

sodnija odbila, in je on priziv vložil pri komornem sodišči.

Danci v severnem Šlezviku so zopet svoja poslanca Ahlemana in Krügerja volili kljub pritisku od vladne nemške strani.

Dopisi.

Iz Trsta 19. okt. [Izv. dopis.] V Skednji pri Trstu uže nij bilo nobene veselice narodnega značaja, od kar je čitalnica zaspala, ko so namreč nekateri prestrojivali jo v neko cerkveno-politično društvo. 11. t. m. pa je bila zopet enkrat beseda z igro „Dobro jutro“ in drugimi zanimivimi programnimi točkami, katere so se kaj lepo izvršile. Bila je beseda v spomin neumrlega pesnika Simona Jenka osnovana. Zbralo se je ogromno število udeležencev iz vseh krajev okolice in tudi tržaška slovenska inteligenca je bila obilo zastopana. Dvorana, akoravno za tamošnjo vas ne majhena, nij mogla vseh v svoj prostor spraviti. Pevci pod vodstvom gospoda učitelja so pokazali, kaj more dobra volja storiti; lepi ubrani glasovi so nas iznenadili. Krepki slovenski kmetski fantje so zapeli, da se je sleherni čutil. Vso čast g. učitelju Čenčurjevu, da umetnost petja mej prostim ljudstvom tako zdatno pospešuje. Igra je šla dobro, ako se pomisli, da pri tamošnjih okolščinah so jej pretile velike težave, vendar se je izvršila dobro. Po igri bila je splošna zabava, godba je svirala in mladina se je sukala še ko se je noč začela zori umikati.

Vojaška godba bila nam je v soboto opoldne odrečena; vsled tega smo morali drugo iskati, kar je čas in novce strosilo. Reč bi se bila bolje izvršila, pa uzrok bil je odbor, ki nij na noben red pazil, razen dveh, ki pa sta bila z delom preobložena, ako se pomisli, da izmej sedem odbornikov jih je pet roke križem držalo. Vse eno pa je beseda napravila vseh, kajti pustila je pri tamošnjih rodoljubih dober vtis in nadejati se je zopet oživiljenje slovenske čitalnice.

Včerajšnji „Cittadino“ se hudo peni nad deželnim zborom, da je tako brez vsega uspeha zaključen bil, in da je volilni red šel v zrak zopet za letos. Jezi se nad našim Nabrgojem, da je toliko opozicijo delal in da okoličani niso zahajali v seje, ko je točka novega volilnega reda na dnevnem redu figurirala. Nazadnje kakor bi ga po vsem notranjem ščipalo ta laški organ svoj žolc razlije nad vsem kar je pošteno. Ma

pa mirno gledamo in pričakujemo boljše prihodnosti. Tudi za nas tržaške Slovence bo napočil dan.

Z Dunaja 20. okt. [Izv. dop.] Ali so stokale v minolih dneh mašine, tiskaje imena Stein, Hardt, Seuter, Polak! Bilo je treba voliti poslanca za drž. zbor v notranjem dunajskem mestu, in to reprezentuje, če bi judovskim listom verjeli, „prvi volilni okraj monarhije, sedež inteligencije“ in bog vedi kaj še. Od 5000 volilcev udeležilo se je samo polovica.

Kakor veste uže je bil Seuter s 16 glasovi večine voljen. Mej ponudniki bili so trije trgovci in vseučilišni prof. dr. Stein, ki je na dobrem glasu mej narodno-gospodarjevci in eden mej srečnimi profesorji našega vseučilišča, ki ima zmirom polno sobano slušateljev, kateri redkokrat njegove ure zamudijo, in ki bi bil gotovo lepa pridobitev našemu parlamentu, ker ravno zdaj v finančno slabih razmerah bi njegovo veliko znanje baš na gospodarstvenem polju bilo bi dobro in Greuter bi dobil glede dovtipa ne majhena rivala. Stein in Hart sta po prvem volilnem dnevu odstopila in boj se je bojeval mej Polakom in Seuterjem; bil je boj mej strogo vladno in neki ovo stranko, ki komaj uže čaka, do pride Avstrija pod katarsko prusko disciplino. Ustavoverna sta oba kandidata. Polak, vitez ne vem kacega križa uže, vsedel bi se bil mej vladne pristaje, Seuter je neki mož „fortschrittlerjev“. Vlada si je dosti prizadela, dobiti enega privrženca več v parlament, dobila je udarec — habeat sibi.

Državna in gosposka zbornica ste denes pričeli svoje delovanje. Finančni minister je podal proračun za l. 1874. Prigospodarilo se nij nič, nekateri oddelki vlade so jim odmerjeno svoto prekoračili.

V aferi Bismark-Arnim se tukajšnje časopistvo, kar se je čuditi, precej odločno postavlja Bismarku nasproti, sodi se čin njegov včasih prav ostro in ne manjka izrazov kakor: brutalnost etc. Zatorej mu pa tudi listi iz rajha prav hudo odgovarjajo, češ za kaj še nij do tja dospelo, da bi Bismarka in nemštvo identificiralo in se njegovemu duhu čutil, ki vselej pravo zadene.

Domače stvari.

— (Izvrstni roman „kantorčica“), ki se je v zadnji številki našega lista končal

in ki izhaja baš zdaj tudi v hrvatski prestavi v delniški narodni tiskarni „Primorčevi“ v Kraljevi, — izide tudi v posebnem zvezku v naši zbirki „listki“.

— (Deželni načelnik g. Vidman) je predvčeranjem na Dunaj odpotoval.

— (Zvonar Samasa) v Ljubljani je izdelal poleg treh družih še en 46 centov težak zvon za Idrijo. Pred nekoliko dnevi je poslal 3 zvonove v Djakovar v Slavonijo, katere je naročil biskup Strosmajer.

— (Vabilo k sokolskemu večeru) v spomin osmine izleta v Zagreb, kateri bude denes v soboto 24. oktobra zvečer ob 8. uri v čitalničnem steklenem salonu. Program je: 1. Tovarstvo, zbor od Nedveda. 2. Pevski pozdrav, zbor od Hendrycha. 3. Sporočilo staroste o izletu „Sokola“ in o slavnosti otvorjenja vseučilišča v Zagrebu. 4. Pjev hrvatskih djaka, slavnostni zbor od Zajca. 5. Stanak moj, kvartet od Lizinskega. 6. Husitska, česki zbor od Tovačovskega. 7. Zvezdi, bariton-solo in zbor od Nedveda. 8. Poputnica Banoven, nov zbor od Brize. 9. Domovina, zbor od Nedveda. 10. Rado ide Srbin, narodni zbor. — Vstop v salon imajo samo Sokolovci in njih družine. Odbor.

— (Izrodki nemške protekcije.) Na ženskem in moškem učiteljski v Ljubljani so potrebovali letos učitelja za risanje. A te učiteljske službe dotična oblast baje še razpisala nij bila, ko je za to službo kar nenadoma imenovan nemški ljudski učitelj Kronberger iz graške meščanske šole, — gotovo le vsled protekcije kakovega visocega moža. A ta učitelj za risanje, — risati čisto nič ne zna, kakor smo to iz do-brega vira poizvedeli, in pripoveduje se, da se bo še le hodil na tukajšnjo realko risanja učiti mej male učence. Sposobnosti nema, ali Nemec je, in torej vreden, ter „eo ipso“ sposoben, da mej nami Slovenci kulturo troši. Kar pa vse ne zavira, da pri nas res nij nobene germanizacije.

— (Odbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“) ima v tvorek 27. t. m. svoje posvetovanje v Ormuži. Na dnevnem redu je pogovor o raznih društvenih zadevah in o sedanjih dogodkih tikajočih se slovensko-štajerskega šolstva. Bližnji odborniki se vabijo, da gotovo pridejo, oddaljeni pa se prosijo, da svoje nasvete pismeno pošljejo do 27. oktobra na podpisane v Ormuž (poste restante).

Lapajne, predsednik.

Malo trepotkov potem plaval sem v urnem čolnu proti bližnjemu otoku in pozabil veslarja in nekdanjih Benečanov.

A spominjal sem se tebe draga Libera, spominjal sem se daljne svoje slovenske domovine.

Zgodovina beneška, slava in propad, katero sem ravno kar premišljal, vtisnila se mi je globoko v dušo in ne hoteč se v topim v osodo svojega naroda.

Polumesec je pokopal benečansko moč, sto in pet in dvajset letni boj z rojaki iste zemlje z Genevc jo oslabil junaške ude krutih dog da se komaj še zove ime, in njihove mo-gočne palače uže obrašča mah.

„Kako rod za rodom gine,
To povest je domovine.“

In ti premili moj narod, prekrasna slovenska zemlja, kje je tvoja slava, kje so zvesti ti sinovi? Razpor in neiskrenost last-

nih otrok ti slabi krepke rame, zapira pot tja, kjer sinovi

„Si prosti vole vero in po stave.“

Torej:

„Bridka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.“

Ne huduj se mi draga Libera, da ti kratim v ljubezni do domovine svojo lastno ljubav do tebe. A poznam te, da si vrla hči naroda, da me razumeš in čislaš moja čutila.

Otožna pesen mojega veslarja me vzbudi iz daljnega mišljenja. In čuj, ti glasovi so slovanski, to je pesen dalmatinskega Slovana. Uže otožna melodija, ki je karakteristična vsem jugoslovanskim napevom pričuje mi, da je benečanski gondolir rojen Slovan. Z veseljem mu podam roko, ter ga pozdravim v slovenskem jeziku. Bil je

videzno vesel pri teh besedah, vsaj materini jezik je ljub tudi naj prostejšemu človeku.

Srčno se poslovim od bornega veslarja.

Njegova pesen pa se mi dozdeva, glasila se je v pomenu slavnega pesnika, ki poje:

„Molči morje, kam si djalo
Al' si ladje pokopalo,
Jih razbilo ob peči,
— Da jih videti več nij —?

Nij jih morje potopilo,
Ni jih ob peči razbilo,
Da jih videti nij več,
Tega kriv je tuji meč.“

Kako bi bil ponosen draga Libera, ko bi mogel spremljati nočoj tebe v tem lesku in lišpu, tej krasoti in bogastvu ponosnih Benetk in bi bil prepričan, da prekosi ves ta goljufivi videz; puhlo nečimernost tvoja skrivna, goreča ljubezen, tvoja krasota.

— (Učiteljišča.) Z zadnjim tečajem moških učiteljc so letos v zvezi praktični tečaji, v katere se sprejmo dijaki po dovršenih srednjih šolah. V Gradci je v praktičen tečaj stopilo 44 (med njimi 8 Slovencev) v Ljubljani 17. kandidatov. V pripravljevalna tečaja v Mariboru in Gradci je pa sprejetih 150 učencev; v Ljubljani se jih je v ta kurz pa samo okolo 10 oglasilo, menda niso vedeli zanj zaradi preslabega razglašanja. — V prihodnje torej ne bode več baš velikega pomanjkanja učiteljstva, zlasti pa učiteljic ne; kajti v ljubljanskem ženskem učiteljišču je v vseh štirih tečajih nad 100 kandidatinj: na novo se jih je letos 35 vpisalo, konec tega šolskega leta jih utegne kakovih 25 preskušnjo prestati.

— (V Kaméniku) bodo baje ondotno dvorazredno šolo na tri razrede razširili, za nadučitelja je tu imenovan g. Čenčič in za učiteljico gđc. Vrne oba iz Ljubljane.

— (Iz Vipave) se nam piše: Imeli smo pred nekaterimi leti pri nas tri dobre, značajne učitelje, ki so se vsi v našo sosednjo deželo Štajersko preselili. Od takrat pa nam nij mogoče dobrih učiteljev dobiti. Zdaj bodo k nam poslali baje nekega popolno nemškutarskega človeka, katerega so se komaj znebili, tam kjer je bil.

— (Razširjenje šol.) V Bréžicah se bode letos poleg 4 razredne deške šole 4 razredna dekliška šola ustanovila. V Marenbergu se ima ondotna trirazredna šola za en razred pomnožiti. V Ptuju hočejo k sedanjim 6 razredom še en razred pridjati, imeli bodo torej ondi 4 razrede za dečke in 3 za deklice. Baš tako bode v Ljutomeru, če bode deželni šolski svet v razpis še ene učiteljske službe dovolil. V Mariboru bode dekliška šola imela 7 razredov, in sto šolo je v zvezi tudi industrijalni tečaj (enoleten) za ženske kandidatnje ročnih del: na tej šoli je učiteljica gospodična Putre (Ljubljanka rodona), poprej učiteljica na zgornjem Štajerskem v Judenbergu. V predmestni šoli pri sv. Magdaleni v Mariboru se bode mladina po spolu ločila, vsled tega bode še dveh močij učiteljskih treba.

— (V Proseku) pri Trstu se bode pripravljevalni razred za učiteljsko izobraževališče osnoval. Učitel na tej šoli bode g. Ivan Mrcina, potrjeni učiteljski kandidat goriški iz Goč, ki je z odliko dovršil učiteljišče. Tudi v Kobaridu na Goriškem se name-rava enak tečaj ustanoviti.

Glej, tam se razširja ogromna palača nekdanjih beneških despotov, grozovite kvartancije. Hitiva mēmo, krv je prelita na slednjem kamnu, stok in jok se razlega tisočero nesrečnih v temnem zidovji, in senčne podobe maščevalnih duhov oblegajo samino nekdanje krvoločnosti.

Tamkaj pa se žari krasni terg sv. Marka. Ponosno kipi še dan denes mogočni stolp v višnjevo nebo, kakor bi ne poznal razlike mej nekdanj in sedaj. Neizmerna množica se gujete na krasnem prostoru. Uboštvo in silovito bogastvo, ponosen aristokrat in raztergan plebejec, umetne godbe in priprosti harfenisti uživajo ondi hladno, prijetno italijansko noč.

Jaz pa draga Libera, slonim v kotu; tujec v tujem mestu občudujem veseli svet in ti voščim lahko, sladko noč! Tvoj
Liberius.

— (Iz Brežic) se „Tgpst.“ poroča: 16. t. m. se je zbralo na večer pri posestniku Janezu Šetincu v Bukovškem okolo 15 ljudi, da bi turščo ličkali. Navzoči je bil tudi nedavno na odpust prišli Martin Mežnarič, ki je pripovedoval svoje doživke in prigodbe iz vojaškega življenja, toda enmalo pretirano, in to tako, da je njegov starši brat Janez Mežnarič, ki je bil svoje dni tudi vojak, bahanje in pripovedovanje mlajšega brata osmešil, ter se sklicaval na svoje dogodke vojaške, o katerih prvi niti pojma nema. Prične se hud kreg z ubojnim grozenjem; navzoči vojaški odpuščenci Jan. Zagorec, Mart. Stergar, pokrivač M. Krulec se potegnejo za Jan. Mežnariča, ko mej tem najstarejši obéh bratov Mih. Mežnarič, ki je ob enem tudi krčmar, zagovarja Mart. Mežnariča. — Jan. Šetincu gotovo ta hrup nij bil ravno prijeten, ker je Martinu Mežnariču in njegovim trem privržencem pokazal vrata, vsled česar so z hrupom in grozé odšli. Martin in Janez Mežnarič so bili vračaje se domov na cesti zavratno napadeni od onih štirih tovarišev, z vilami in koli; hišni posestnik Miha Mežnarič strašno na celem telesu razmesarjen, je na mestu mrtev obležal, o Jan. Mežnariču se pa še dvomi, ostane li pri življenji, ali ne. Glavni hudodelec Mih. Mežnarič se je izdal sam sodniji, J. Zagorec in M. Stergar so bili ujeti, M. Krulec je pa pobegnil.

— (O živinski kugi) na Kranjskem poroča deželna vlada, da je njeno stanje bilo do 18. okt. sledeče; v okrajnem glavarstvu logaškem so okuženi okraji: Runarsko, Metulje, Studenec, Nemška vas, Velike Obloke, Kramplje in Stari trg v okraji Lož in Cerknica; v kočevskem glavarstvu pak Podklanec v ribniškem okraji. V 23 okuženih poslopih je crknilo čvetero govedine, 14 obolelih goved je bilo ubitih in 80 goved, 6 ovac in 13 koz kot sumljivih ubitih. — V vsem logaškem okraji so semnji prepovedani.

Razne vesti.

* („Srbadija“) se bode zval ilustriran lepoznanek srbski list, ki bode vsak mesec enkrat izhajal na Dunaji III., Ungargasse 2.

* (Slezijski škof Fürster v nesreči.) O strašni nesreči, ki se je pripetila knezoškofu dr. Fürsterju se poroča: Kočija škofova je bila le nekoliko sežnjev za janberškim gradom blizu mrežnih vrat, oddaljena, ko se naenkrat na bližnjem strmeh griči pretrga veriga pri cokli, ter v divjem teku kočija, ki je bila obilo obložena, navzdol zdrdra. Kočijaž si je na vse moči prizadeval, da so dvema konjema odleteli podkvi. Toda bilo je vse zastoj. Ko se končno še enemu prvih dveh konjev pretrga oprsnica, zdvijajo konji s kočijo v kolobarji kar v divjem diru po griču. V sredi griča, kjer je ovinek se prekucnejo konji, voz zdrdra črez nje, ter prileti z vso močjo v neko lipo, na katerej se je razbil na kosce. Knezoškof je obležal pol na pokraji griča, noge so mu pa še visele v kočiji, njegov tajnik Hackenberger se je zvrnil za njim, komornik in kočijaž so prileteli iz kozleka na drevo, in potem na stran, en konj obležal je pod kočijo. Pomoč je bila takoj blizu. — Knezoškofa so vzdignili iz kočije, ter odnesli nazaj v grad. — Sreča za njega, da je ravno v tem trenotji, ko se je kočija preobrnila, pogledal skozi okno, če ne bi bil na kosce raztrgan. Glava je bila tako pobita, da mu je ves obraz otekel takoj k nepoznanji. Ledene obklade so mu neprenehoma morali polagati 20. ur. Oteklina je nekoliko uplaknila, toda še mu nij moč, okolo in okoli

rudeče otekle oči odpreti, neizvzemši drugih bolečin in ran. — Tajnik ima vso razrezano roko. in velike bule na nogah. Komornik ima izpaheno desno roko, kočijaž bluje kri z oteklimi persi na smrtnej postelji. Trije konji so zelo pobiti, eden ne bode več za rabo. V čeraj popoldne o 3. uri se je pripeljal na centralnem kolodvoru kuzoškof videžno zelo bolan domov.

* (Hud vihar) je bil, — kakor se novinar iz Londona telegrafuje — zadnji tvorak na Škotskem. Mnogo hiš in telegrafskih navojev je poškodovanih, parobrod „Chusan“ je bil na zapadni škotski obali ob breg vržen in je 11 oseb njegovih pomorščakov usmrtenih.

Deželno gledališče nemško.

Denes 24. oktobra 1874:

Blaubart.

Jutri prva slovenska predstava letošnja:

Trije klobuki.

Burka v 3 dejanjih.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebitvenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz več 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan in mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravlilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použitij nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšnji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljivi, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na
rokah in nogah i. t. d.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
cent, gledé hrane.

V plehaatih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalessciere-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta-
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Ins-

bruku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
P. Koletnik & M. Moriš, v Meranu J. B.
Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-
karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-
najska hiša na vse kraje po poštinih naslovnih ali povzetjih

Tujci.

22. oktobra:

Evropa: Usiaker iz Gradca. — Mravljak iz
Dunaja. — Spiler, Kromer iz Štajera. — Jeruzalem
iz Lise n. L.
Pri Slonu: Todesi, Kren iz Istrije. — Simoni,
Kurubic iz Trsta.
Pri Mallét: Altschul, Schönfeld iz Dunaja. —
Dreal iz Celja. — Elfeld iz Trbovelj.

Obežnik.

Dovoljujemo si naslednje opozorjati na naš prav po ceni jesenski cenik,
ter se bomo vedno, kot dosedaj trudili v vsacem ogledu s solidnim in po-
štenim blagom našim odjemnikom ustrezati.

Ker smo v zvezi z največjimi tovarnimi na kontinentu, se Vašemu Blago-
rodni ponuja ugodna prilika, s potrebnim blagom se preskrbeti po tovarniških
cenah.

Izdelki in blago naše je najbolje, ki ga razdeljujemo v tri različne vrste
cen; prva vrsta obsega 2 sorte, druga vrsta 1 sorto in tretja vrsta cene, je
najfinejša vrsta robe.

Na posebno zahtevanje Vam pošiljamo kompletne cenike in vzorke franco
in brezplačno. Razpošilja se s poštini povzetjem.

S posebnim spoštovanjem

**Dunajska tisko-tovarniška zaloga katuna,
Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.**

(291—1)

Cenik.

Tiskana roba.

Lastni izdelki, percalin roba za srajce,
vatel po 20, 23 in 25 kr.

Kosmonoški izdelek, percalin roba, vatel
po 25, 30 in 35 kr.

Mebelj-percalin in mebelj-kreton, vatel po
30, 35 in 40 kr.

Kosmonoško usnje za damsko, in otroško
obleko, vatel po 40, 42 in 45 kr.

Svitli kosmonoški in francoski briljantin,
vatel po 30, 35 in 40 kr.

Gladka bela pavolnata roba.

Sifon in širting za srajce, vatel po 20,
25 in 30 kr.

Beli briljantin in atlasgrad, vatel po 25,
30 in 35 kr.

$\frac{1}{8}$ franc. piketa vseh barv, vatel po 45,
50 in 60 kr.

$\frac{1}{4}$ rumenega nankinga, vatel po 20, 25
in 30 kr.

$\frac{1}{4}$ šamoi in belega nankinga, vatel po
30, 35 in 40 kr.

Roba za rutice.

1 tucat otroških batist-robcev, z barve-
nim okrajem á 80, 90 kr., 1 gld.

1 tucat damskih batist-robcev, obrob-
ljeni z barvenimi okraji á 1 gld. 1.20,
in 1.40 kr.

1 tucat damskih žakonet-robcev á 1.60,
2.50 in 3 gld.

1 tucat robcev za gospode, obroblieni z
barvenimi okraji á 2.50, 3 in 3.50 gld.

1 tucat belih robcev rumburškega platna
á 2, 3 in 4 gld.

1 tucat belih robcev irškega platna á
5, 6 in 7 gld.

1 tucat belih robcev batistnih ali bel-
faških á 8, 9 in 10 gld.

1 tucat belfaških platnenih robcev, z bar-
venimi okraji á 5, 6 in 7 gld.

1 tucat foulard- ali katun-robcev, za na
glavo, lastni izdelek á 2, 2.50 in 3 gld.

1 tucat foulard- ali katun-robcev, za na
glavo, kosmonoški izdelek á 3, 3.50 in
4 gld.

1 tucat barvanih žepnih robcev á 2, 2.50
in 3 gld.

1 svilnata-foulard-žepna-rutica za gos-
pode z barvenimi okraji, najnovejša á
80 kr., 1.20 in 1.50 kr.

Angleška, gladka volnata roba.

Črni in gladko-barveni orlean, vatel po
40, 50 in 60 kr.

Črni in gladko-barveni demi-lüster, vatel
po 70, 80 in 90 kr.

Črni in gladko-barveni svilnati-lüster,
vatel po 1 gld., 1.20 in 1.50 kr.

Črni aksamit, vatel po 80 kr., 1 gld. in
1.20 kr.

Črni aksamit za silk-obleke, vatel po
1.60, 1.80 kr. in 2 gld.

Barveni progast aksamit za obleke, naj-
novejša, za damsko in otroško obleko,
vatel po 1.50 kr.

Barchant-roba.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali
barvan barchant $\frac{1}{8}$ á 6, 7 in 8 gld.

Pri naročilih naj se blagovoli udati, če se zahteva 2., 1. ali najfinejša vrsta
roba. — Ako je odjema in nakupovanje veliko se povzroča znižana cena. —
Adreso prosimo natanjko zapomniti: Samo Ruprechtsplatz Nr. 3,
rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingang der Sacristei.

Zobni zdravnik

Dr. Tanzer,

docent zdravništva za zobé na c. k. univerzi
v Gradcu,

je prišel v Ljubljano, ter biva pri „Slonu“ štev.
sobe 51 in 52, II. nadstropje, in zdravi specialno
vsaki den (razen nedelje) od 8. zjutraj do 5. ure
zvečer. (297—4)

Ostane pa tu le do konca oktobra t. l.
Zaradi brezbolestnih operacij je treba v ta
namen nekaj časa k pripravljanju.

Najvišje potrjena zdravilna voda zoper ustno
gnjilobo, Pulcherin-zobna pasta in zobni prašek se
dobiva tu, dalje pri g. Biršicu in Ed. Mahru.

Specijelni učinek anatheri- nove ustne vode

od dr. J. G. Poppa na Dunaji,
razložen od dr. Julija Janel, prak-
tičnega zdravnika itd.

Zapisana na c. k. kliniki na Dunaji
od gg. dr. profesorja Oppolzer, rekt.
magnif. k. saškega dvornega sveto-
valca, dr. v. Kletzinski, dr. Brants,
dr. Heller itd.

Ona je za zobno snajenje sploh.
Raztopi po svojih kemičnih lastnostih slizo med
in na zobeh.

Posebno priporočati je po kosilu, ker med
zobovi zaostali mesni deli, ko začnejo gniti,
zobe v nevarnost spravijo in hud duh iz ust
dajejo.

**Zelo v onih slučajih, kjer je vinski
kamen uže začel delati se, se uspešno
rabi,** ker nasprotuje utrjenju. Kajti, če je le
tudi najmanjši del kakega zoba se odlomil,
loti se golega zoba takoj gnjiloba, zob se raz-
ruši in škoduje tudi zdrave zobe.

**Da zobem lepo naravno barvo zo-
pet,** ker kemično raztopi in odmiče vsako
prevleko.

**Jako koristna je v tem, da ohrani
čiste umetne zobe.** Vzdržuje je v pr-
votni barvi, lesku, varuje je vinskega kamna
in pred hudim duhom.

Utolazi ne le bolečine, ki je naredé
otli in vneti zobi, nego zavaruje, da se to
dalje ne širi.

Ravno tako se izkaže anatherinova ustna
voda tudi proti gnjilobi zobnega mesa
in kot gotovo in zanesljivo utolazišno
sredstvo bolečin v otlih zobeh, in pri
revmatičnih zobnih boleznih.

Anatherinova ustna voda lahko utolazi bol
v najkrajšem času, ne da bi se bilo bati škod-
ljivih nasledkov.

Nad vse cenljiva je anatherinova ustna
voda v vzdržanju dobrega duha pri di-
hanju, potem v odstranjenju hudega
dihla in zadostuje vsak dan večkratno izmi-
vanje ust s to vodo.

**Ne more se zadosti priporočati pri
gobastem zobnem mesu.** Ako se anathe-
rinova ustna voda komaj štiri tedne po napisu
rabi, izgine bledost bolnega zobnega mesa in
na njeno mesto pride prijetnejša rožna barva.

**Ravno tako izvrstno se izkaže ana-
therinova ustna voda pri rahlih zobeh,**
na katerem zlu toliko scrophuloznih trpi, ko
tudi, ako v višje starosti zobno meso gine.

**Gotovo sredstvo je anatherinova
ustna voda tudi pri lahko krvavečem
zobnem mesu.** Uzrok tega je slabost zob-
nih cevij. V tem slučaju je trda krtačica zelo
potrebna, ker zobno meso scarificira, po čemer
nova delavnost nastopi.

Se dobiva: (16—4)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji
— Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji —
Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u
— E. Birschitz-u, lekarji; — v Kranji
pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u,
lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-ji, le-
karji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji;
— v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji;
— Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed.
Bümches-u, lek.; — v Kamniku pri Jah-n-u,
lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji;
— J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F.
Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Depe-
ris-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u
lekarji; — v Škofljoki pri C. Fabiani-ji, le-
karji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji;
— v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji
pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Ra-
doljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Umrli

od 20. do 22. ok:

Jan. Novak, delavsk
otrok, 3 l., na vnetici grla.
Martin Povše, hišni po-
sestnik st. 43 l., na jetiki.
Urša Levec, sirota, 91 l.,
na onemoglosti. Fr. Šraj,
50 l., na raku. Fr. Trampuš,
arg. pomočnik, 20 l., K.
Eder, 28 l., oba za jetiko.
J. Grdešič, 7 l., na vnetici
grla. Neža Petje, 50 l. na
sušici.

Ime	Starost	Priloga
Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	75
Enotni drž. dolg v srebru	73	95
1860 drž. posojilo	108	25
Akcie narodne banke	977	1
Kreditne akcije	235	50
London	110	40
Napoli	8	88
C. k. cekini	104	50

Ljubljana, dne 23. oktobra.

Učiteljska služba.

Na dvorazredni ljudski šoli na Ponkvi
se razpisuje učiteljska služba z letno službino
550 gold., s priklado 50 gold. in prostim
stanovanjem. Prosilci, kateri morajo biti
zmožni slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisanju, imajo svoje dostojno do-

komentirane prošnje po poti predstavljene
šolske gospodske poslati krajnemu šolskemu
svetu na Ponkvi ob južni železnici najdalje
do 20. novembra t. l.

(299—2)

Okrajni šolski svet Šmarje,

dne 13. okt. 1874.

Prvosedečnik: Haas, l. r.